

26 NYE BØKER

To stemmer

Økonomiprofessor Karine Nyborg har skrevet to bøker simultant, om den intrikate relasjonen mellom hjerne og hjerte.

ROMAN
Karine Nyborg
«Jeg er ikke redd for mørket»
Aschehoug

SAKPROSA
Karine Nyborg
«Stemmer 9: To stemmer»
Aschehoug

Karine Nyborg er både professor i økonomi og forfatter, og er dermed godt kjent med hodet og hjertets tidvise motstridende viljer. Denne høsten er hun aktuell med to bøker, en skjønnlitterær roman og en pamflett i Aschehougs «Stemmer»-serie. Og på tross av disse forskjellige formatene har Nygård klart å skape to ulike verk med tankegods som flettes inn i hverandre.

Nyborgs roman «Jeg er ikke redd for mørket» handler om Erlend og Cecilie som går fra hverandre etter mange år, men blir boende i samme hus for at datteren skal slippe de geografiske komplikasjonene med å ha skilte foreldre. Gjennom tilbakeblikk får vi vite at Erlend og Cecilie møttes allerede som barn. Nyborgs korte retrospektive klipp nester opp et intrikat bakteppe av Cecilie og Erlends forhold til sviktende mødre og tankeløse fedre, der ulike transportetapper og forvirringen rundt konseptet «hjem» blir godt skildret. Både Erlend og Cecilie har funnet seg nye partnere, men han har innfunnet seg med å bo i hybelen i kjelleren, mens han hører føttene til kvinnen han fortsatt elsker over hodet på seg. Nyborgs spissfingrede formuleringer fanger en tilstand så tander, ettersom både Erlend og Cecilie vakler mellom hverandre og ikke riktig klarer å gå slipp.

Sammen har de datteren Signe på 14, som er preget av uto og engstelse. Foreldrene tolker situasjonen som en forsinket sorgreaksjon på skilsmissten og helt innledningsvis i boken oppsøker de en psykolog, hvor leserne får innblikk i veiledningsnotatene. Helt nederst har psykologen skrevet en intern bekymringsmelding, og det setter stemningen – for noe er definitivt ikke akkurat som det skal være i dette huset ved skogen. En kveld kommer ikke Signe hjem fra spillestuen. Det er en mann som har ventet på henne i skoghullet og selv om hun vet at det er henne han ventet på, tar hun snarveien gjennom skogen. Etter dette punktet blir «Jeg er ikke redd for mørket» noe annet enn bare en historie om skilsmissebarn, men i stedet en slags rødhet og ulven-thriller som på elegant vis bygger seg opp mot forløsning. Nyborg benytter seg av suggererende frampek og har en god behandling av dramaturgi, spesielt med tanke på behandling av tidsperspektiv. Jeg skulle allikevel ønske at jeg fikk et dypere innblikk i Signes eget sjeliv, for hennes stemme drukner litt i foreldrenes grubling og bekymringer.

Essayet «To stemmer» behandler et ganske annet felt, og er formatet som en dialog mellom Karine Nyborgs to stemmer, forskeren og forfatteren. Akkurat denne tanken om tvillingpar kan overføres til «Jeg er ikke redd for mørket». Nyborg problematiserer at man ofte tenker på hodet og hjertet som konkurrerer, ettersom de ideelt sett fungerer best i samspill – de må bare konsulteres hver for seg. Bruk hodet, lytt til hjertet. THEA URDAL

Øyvind Rimbereid (tv.), Ruth Lillegraven og Nils Chr. Moe-Repstad er tre av de fire nominerte i Massen for skjønnlitteratur.

Det beste norske

Brage-juryen har talt: Den beste norske skjønnlitteraturen er dikt. – Bra for Brage-prisen, mener lyriker Øyvind Rimbereid.

- BERT ERIK PEDERSEN
- MIMSY MØLLER (foto)

– Gratulerer til norsk litteratur! Endelig en normal sjangerfordeling i skjønnlitteraturen: Tre diktsamlinger og en roman! stråler Øyvind Rimbereid. At Stavanger-forfatteren var blant de nominerte til årets Bragepris, var ikke overraskende i seg selv. Den store overraskelsen er at tre av fire nominerte i klassen for skjønnlitteratur er diktsamlinger: Rimbereid med «Orgelsjøen», Ruth Lillegraven med «Urd» og Nils Chr. Moe-Repstad med «Teori om det eneste I/II». Bare Dag Solstad har i år skrevet en roman som når opp i Brage-sammenheng, mente juryen.

– Det er flott at Brage-prisen i år bytter med den vanlige oppmerksomhetsstrømmen, der det ser ut som romaner er det eneste som blir skrevet. Jeg blir nesten like glad for profilen på nominasjonene, som jeg blir for personlig å bli nominert, sier Rimbereid.

I fjor tok forfatter Cecilie Løveid til orde i Dagsavisen for en egen Bragepris for lyrikk. Det ble det ikke i år heller. Brageprisens «åpen klasse» går på rundgang mellom forskjellige sjangere, og blir i år delt ut til «faktabok for voksne» (se ved siden av). Sist det ble tildelt Bragepris for lyrikk som åpen klasse var i 2008, da gikk prisen til Øyvind Rimbereids «Herbarium».

– Jeg var med sist gang poesi var åpen klasse, og fikk prisen uten at det var noen bismak ved det. Men dikt er

litteratur på samme linje som romaner. Dette er sunt også for Brageprisen, den viser selvstendighet, og at den ser hele det litterære bildet, understreker Rimbereid.

«GULLALDER FOR NORSK POESI» Hans nye diktsamling, «Orgelsjøen», kom ut tidligere denne måneden og er allerede blitt framhevet av kritikere som et høydepunkt i årets bokhøst. Hans diktsamling «Solaris korrigeret» fra 2004 ble kåret til ett av de 25 viktigste verkene i norsk litteraturhistorie, og han er nominert til Nordisk Råds litteraturpris to ganger. Tidligere i høst skrev Dagsavisen om «ny gullalder for norsk poesi», der både kritikere, forfattere og forleggere fortalte om en ny giv og mange sterke debutanter i norsk lyrikk. Flere har pekt på nettopp Rimbereid som en foregangsman i den nye gullalderen for norsk poesi, med sine langdikt.

– Hvis jeg på noen måte har vært med på å gjenopplage, eller reformulere, det lange diktet, og minne om den kolossale friheten diktet gir, er jeg glad for det. Diktet er vår frieste sjanger. Her går det an å fortelle alt som romanen forteller – minus alle vidervedighetene, sier Rimbereid.

LILLEBROR

De tre nominerte diktsamlingene er alle basert rundt lengre, fortellende dikt. Ruth Lillegravens «Urd» skildrer to kvinneskjebner fra begynnelsen og

slutten av det 20. århundre, som veves inn i hverandre.

– Jeg er glad, overrasket og stolt over nominasjonen. Den motiverer for videre arbeid. Og det er gledelig å se at tre diktsamlinger er nominert. Kanskje diktsamlinger ikke velter bokhandlere-disker eller fyller og vekker stor interesse på sin måte, sier Ruth Lillegraven.

Kristiansand-forfatteren Nils Chr. Moe-Repstad sitter i rullestol, etter en ulykke som 19-åring, og i sin Brage-nominerte diktsamling, hans sjunde, skriver han både om ulykken og tida etter.

– Jeg er berørt over å bli nominert, og glad for at tre diktsamlinger er nominert. I Brage-sammenheng blir lyrikken ofte en slags lillebror. Det er spesielt å bli nominert for denne boka, fordi den er så ambisjos. Jeg har tatt en sjans, det er en stor bok, et svært materiale, sier Repstad.

SEIER FOR TEGNESERIER

Brages andre store overraskelse var nominasjonen til Steffen Kvernelds tegneseriebiografi «Munch» i klassen for sakprosa. Det er første gang en tegneserie er nominert til Brage, utenom åpen klasse.

– Dette kom som lyn fra klar himmel. Jeg hadde aldri trodd at jeg skulle nå opp i Brage-prisen. Bare det å bli nominert er en seier for meg og en seier for norske tegneserier, sier Steffen Kverneland.

Brageprisen deles ut i regi av Den norske Forleggerforening, årlig siden 1992. Årets vinnerne utropes den 19. november.

bert.erik.pedersen@dagsavisen.no